

søger at oprette en hel ny Kreditforening med hele dens Hær af Embedsmænd o. s. v., hvilket vil fordyre Administrationen i høj Grad, maa jeg mene, at ærede Medlemmer ville sige som saa: Nej, under den Form tør vi ikke gaa med til Statsgarantien. Jeg tror, som sagt, at der netop er Fare for, at den stærke Position, som Statsgarantien har vundet her Tinget, skal gaa tabt, og jeg tror ikke, at det just er en heldig Position, som det ærede Medlem for Røge (Alberti) indtager, naar han siger: Vil det ikke gaa under den Form i Aar, saa komme vi med det under en anden til næste Aar, og gaar det saa heller ikke, vende vi tilbage til den gamle Form. Jeg antager netop, at naar vi have bundet en god Form, tjene vi Sagen bedst ved at beholde den og ikke tage nogen anden. Jeg skal for Resten ikke fordybe mig videre i Sagen, men indskrænke mig til disse Bemærkninger.

A. N. Sørensen: Som Medforslagsstiller vil jeg ogsaa gerne tillade mig at anbefale Lovforslaget med et Par Ord. Naar Agrarforeningen sammen med en hel Mængde andre Landbrugsinstitutioner, navnlig de samvirkende Landboforeningers Delegeretmøde, er gaaet til at udarbejde en saadan Henstilling til Regeringen eller et saadant Lovforslag som det, der nu er forelagt her af os, er Grunden den, at alle de forskellige Institutioner havde en Følelse af, at de Forhold, som nu raade ude i Landbruget, ikke kunne blive ved at gaa i Længden. Det viser sig, at Kapitalen mere og mere tager Indtægten af Landbruget, medens derimod det arbejdende Landbrug, de, som sidde med Jorden, gaa glip af Indtægten. Saa snart en Mand overtager en Ejendom og gør et Aaen deri, er det faktisk saaledes, at Laangiveren og Ejeren, der samtidig er Brugeren af Jorden, blive Parter i en og samme Forretning. Men nu have Konjunkturerne ført det med sig, at medens den ene Part, nemlig Laangiverens, Stilling er bleven Aar for Aar bedre, idet han for de Renter, han faar af Jordbrugeren, kan skaffe sig en hel Mængde flere Produkter end for nogle Aar siden, er den anden Part, selve Jordbrugeren, han, som ejer den anden Halvpart af Ejendommen, bleven saaledes stillet, at han skal præstere en langt større Mængde Produkter end før for at tilfredsstille sin Medparthaver. Det er et Forhold, som er saa forkert, at hvis det skal vedblive at udvikle sig i samme Retning, som det har gjort til Dato, vil Følgen blive, at den Mand, som har siddet med et yderst ringe Udbytte af sin i Forretningen anbragte Ka-

pital og har lagt alt sit Slid og sin Virksomhed ind dert, kommer til at gaa derfra uden noget, altsaa risikerer sin Kapital og sin Livsstilling, medens den første Part, Kapitalisten, beholder sin Part ubestaaren og ikke mister sit Erhverv. Af Hensyn hertil have vi indbragt denne Henstilling til Rigsdagen, og vi mente saa i Agrarforeningen, at hvis vi kunde faa de samvirkende Landboforeninger til at støtte os, vilde det være en meget stor Støtte her i Tinget. Vi havde ikke alene Opmærksomheden henvendt paa at faa de andre Landbrugsinstitutioner med, men vi have ogsaa henvendt os til adskillige kapitalistiske Fagmænd, om jeg maa kalde det saa, her i Kjøbenhavn, og vi have haft flere af dem med til at udarbejde dette Lovforslag og til at drøfte, hvorledes et saadant Lovforslag vilde komme til at virke, naar det blev ført ud i Livet. Disse Mænd have alle som en erklæret sig enige med os i, at dette Forslag ikke kunde blive til nogen som helst Gæne for den danske Stat, at dens Kredit ikke i nogen Maade vilde formindstes derved, medens derimod det danske Landbrug vilde nyde en meget stor Støtte derved. Vi Agrarer se saaledes paa Forholdene, at Hjælp er nødvendig, og denne Hjælp kunne vi med Rette fordrø fra Statens Side. Det er blevet gjort gældende her i Tinget flere Gange, at den danske Stat navnlig er Jordbruget, som skal holde Landet oppe, og vi kunne ikke hverken som Enkeltmænd eller som Stat være tjente med, at vort Hovederhverv gaar til Grunde. Vi mente altsaa, at Staten havde en meget stor Forpligtelse til at komme de Folk, som drive den danske Jord, til Hjælp, og vi mente, at dette ikke kunde gøres paa bedre og fuldligere Maade end netop ved, at den virkede hen til, at Rentehedelserne gik ned i samme Forhold, som Priserne paa Jordbrugernes Produkter ere gaaede ned. Jeg skal derfor tillade mig sammen med de øvrige Forslagsstillere at anbefale Lovforslaget.

Rosleff: Det ærede Medlem for Binderup (Stov) udtalte, at jeg var Medforslagsstiller, fordi det Forslag, som nu foresligger her, havde samme Ordlyd som Agrarforeningens Forslag. Det har jeg aldrig sagt, men jeg har udtalt min Forundring over, at det ærede Medlem var bange for at stemme for dette Forslag, fordi det forelaa i den Form, hvori det foreligger i Aar, og ikke i samme Form, hvori det forelaa i Fjor. Det har jeg udtalt min Forbavselse over og gør det fremdeles, og jeg kan ikke forstaa, hvor det ærede Medlem har